

Statut České ceny za architekturu

“motto“

Skutečná architektonická díla, která někdo navrhl, vymyslel, vyprojektoval a dbal na jejich realizaci, tvoří jen malou část celkové stavební produkce a snad ještě menší část zásahů člověka do krajiny a veřejného prostoru. Cílem nové soutěžní přehlídky ČKA je taková díla propagovat a prezentovat směrem k veřejnosti, a to nejen z hlediska jejich estetické a technické kvality, ale i v souvislostech jejich vzniku, vztahu k okolí a společenskému přínosu.

1. Česká komora architektů, vědoma si své zákonem svěřené povinnosti propagovat profesi architekta, bude každoročně udělovat cenu za architekturu. Tímto způsobem budou oceněna realizovaná autorská díla dokončená na území České republiky, vždy v příslušném stanoveném období a bez ohledu na národnost autora. Dílo je možné přihlásit kdykoliv po jeho dokončení, podmínkou je jeho kolaudace (a nebo jen prokazatelné uvedení díla do provozu, pokud kolaudaci v souladu s platnou legislativou nevyžaduje). S účastí díla v soutěži musí souhlasit jeho autor. Dílo může být do soutěže přihlášeno jen jednou, je plně na rozhodnutí autora, kdy dílo považuje za dokončené a rozhodne se udělit souhlas a dílo do soutěže přihlásit.
2. Přihlášeným dílem může být dokončená libovolná stavba (novostavba i dostavba) nebo konstrukce v krajině volné i městské, v soukromém i veřejném prostoru, nebo i řešení interiéru či výtvarného drobného díla v architektuře. **Přihlášené realizace nejsou posuzovány v kategoriích.**
3. Hodnocení realizovaných architektonických děl probíhá ve třech stupních:

Prvním stupněm je přihlášení díla na **webový portál soutěže**. Webový portál je zřízen a provozován organizátorem ČKA nebo jím pověřenou organizací. Přihlašování na tento portál probíhá formou vyplnění připraveného formuláře. Přihlásit realizaci může sám autor nebo kdokoliv jiný.

Druhým stupněm je provedení výběru **Akademii architektury (dále AA)**. Zřizovatelem AA je ČKA. Jednotlivé členy AA jmenuje představenstvo ČKA. Hlasování AA probíhá stále v elektronické verzi na webovém portálu soutěže. Hlasování AA je jednostupňové nebo dvoustupňové. Podrobně je způsob hlasování AA určen v podmínkách soutěže. Na základě hodnocení AA provede organizátor širší a užší výběr:

- **Širší výběr 45 nejlépe hodnocených děl** – mezi ostatními stavbami na webovém portále bude tento výběr prezentován jako širší výběr AA. Zároveň by měl být základem pro větší výstavu prací a prezentaci v katalogu.

- **Užší výběr 15 nejlépe hodnocených děl** (nejlépe hodnocená díla z širšího výběru 45) - díla nominovaná AA k finálnímu posuzování porotou. Tato díla budou organizátorem náležitě medializována a bude o nich připraven filmový a případně další prezentační materiál. Filmový materiál bude pořizován již s ohledem na celkovou koncepci galavečera (moderátor, scénář, grafika). Organizátor zajistí jednotnou prezentaci těchto děl na výstavních panelech (využije materiály dodané na portál a vyžádá si další podklady od autora stavby, který zároveň schvaluje finální podobu panelu).

Uživatelé a investoři těchto vybraných staveb budou informováni o výběru a budou požádáni o spolupráci při pořízení prezentačních materiálů a také o hodnocení stavby z provozního hlediska. Tento postup by měl zabránit ocenění staveb, které po dokončení vykazují provozní nebo jiné technické nedostatky.

Třetím stupněm je hodnocení **poroty**. Porotu jmenuje představenstvo ČKA na základě doporučení určené pracovní skupiny. Porota je mezinárodní, pětičlenná, ve složení:

- 3 významní zahraniční architekti
- 1 domácí nebo zahraniční teoretik architektury (teoretik, pedagog)
- 1 zástupce médií (TV, tisk), případně veřejné správy

Porota provede revizi výběru finalistů (probíhá stále formou hlasování na portálu). Každý porotce má právo udělit tzv. „**divokou kartu**“ jakékoliv přihlášené stavbě, která není součástí užšího výběru 15 staveb AA.

Jedna divoká karta bude navíc udělena dílu dle výsledku hlasování veřejnosti na portálu. Počet finalistů se tak teoreticky může rozrůst o dalších 6 děl, jejichž postavení i prezentace budou shodné s 15 díly v užším výběru AA.

Porota se sejde na minimálně třídenním zasedání a provede konečné hodnocení. Určí vítěze a udělí ceny udělované porotou. Dílo nesmí být oceněno, aniž by ho porota navštívila a aniž by se seznámila s reflexí uživatele a investora. Z práce poroty se natáčí filmový materiál, který bude mimo jiné zakomponován do finální filmové prezentace k oceněným dílům.

Porota provede výběr čtyř finalistů a z těchto čtyř realizací určí vítěze. Tak udělí jednu **Českou cenu za architekturu** a tři **tituly finalista České ceny za architekturu**.

Porota udělí **Cenu za krajinářskou architekturu**. Tato cena je udělena pokud není stavba krajinářské architektury oceněna mezi čtyřmi finalisty a zároveň se nachází v širším výběru 45 hodnocených děl. Pokud tato cena není udělena, porota může dle vlastního uvážení udělit jednu **Zvláštní cenu (- za urbanismus, - za významný dílčí počin či výtvarné dílo** v architektuře apod.), a to v případě, že tento druh realizace není oceněn mezi čtyřmi finalisty, a zároveň se nachází v širším výběru 45 hodnocených děl

Porota provede krátké textové zdůvodnění udělených cen.

4. Mimo ceny udělované porotou budou v rámci soutěže uděleny následující ceny:

Cena za teorii, výzkum a popularizaci architektury. Uděluje představenstvo ČKA nezávisle na hodnocených dílech. Nominaci provede pracovní skupina nebo určená komise.

Cena klient roku. Uděluje představenstvo ČKA nezávisle na hodnocených dílech. Ocenění slouží především jako podpora pro architektonické soutěže a přínosné postupy investorů ve státním i soukromém sektoru. Nominaci provede pracovní skupina nebo určená komise.

Pocta ČKA za celoživotní dílo. Samostatně, dle vlastního statutu ČKA udělovaná cena, která dle uvážení představenstva může být zahrnuta do struktury soutěže.

Cena veřejnosti. Uděluje veřejnost prostřednictvím hlasování SMS a na webovém portálu v určeném období před galavečerem a v průběhu galavečera. Vybírá se z užšího výběru AA (15 + 6).

Cena generálního partnera. Uděluje generální partner soutěže a to dle aktuálních souvislostí. Vybírá se z užšího výběru AA (15 + 6).

5. Vyvrcholením celé akce je slavnostní **galavečer**, na kterém budou vyhlášeny výsledky a uděleny ceny. Představení jednotlivých oceněných realizací a osobností bude doplněno krátkým filmovým materiálem, optimálně ve stylu večera a za účasti moderátora. K termínu galavečera bude připraven katalog a další propagační tiskové materiály, proběhne tisková

konference a bude zahájena výstava (45 realizací dle výběru AA).Optimálně je galavečer přenášen v hlavním vysílacím čase v televizi. Ceny předávají významné osobnosti kulturní a politické reprezentace a zástupci partnerů soutěže. Katalog je řazen dle výsledků soutěže – oceněná díla , díla posuzována porotou, výběr AA. Dle pořadí je prezentaci děl také dán příslušný prostor.

6. Vítězné realizace oceněné mezinárodní porotou (1 Cena ČKA + 3 finalisté + Cena za krajinářskou architekturu + Zvláštní cena poroty) budou reprezentovat Českou republiku na mezinárodní úrovni v rámci nesoutěžní mezinárodní přehlídky realizací (zatím v jednání - Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko). Koncipována je mezinárodní putovní výstava završená opět galavečerem vždy v jedné ze zúčastněných zemí. V rámci mezinárodního galavečera může být udělena cena diváků.
7. Podrobný způsob přihlašování děl, organizace webového portálu, organizace a hlasování AA, činnost poroty a organizace výstavy a galavečera jsou uvedeny v soutěžních podmínkách.

Materiál byl připraven týmem PS pro Českou cenu za architekturu – Milanem Jirovcem, Petrem Veličkou, Janem Stempelem a Markétou Pražanovou.